

MARIA WRĘGA

ur. 1941; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, cegielnia Czechówka Górna, życie codzienne, warunki bytowe, warunki mieszkaniowe, projekt Lubelskie cegielnie. Materia miasta

Mieszkanie na cegielni

Jedna ściana naszego mieszkania była przy piecu. Jak ogień był na tej stronie, to nie dało się spać w lecie. W zimie to wiadomo. Była wilgoć, bo to było budowane w prymitywny sposób, cieniutkie. Także warunki były okropne. Potem, już takie wyrostki byłyśmy, uprosiliśmy dyrektora, żeby się dobudować. To taka letnia kuchnia była i tam się gotowało, przybudówka była. Pokój był, może cztery na cztery, kuchnia troszkę większa. Było nas pięcioro dzieci i rodzice, bo babcia już nie żyła. Przyszła na chwilę jeszcze z Choin, ale już w stanie ciężkim, i umarła. I myśmy się tak mordowali. Najsampierw było bardzo małe mieszkanie. Później nam troszkę większe dali i tak aż do wywłaszczenia, jak zaczęliśmy wyfruwać z domu. A błoto... My, młode dziewczyny, nie można było w pantofelkach wyjść, bo nie było chodnika. A wodę! Jak cegielnia pracowała, to woda była, a tak to trzeba było chodzić do hydrantów, do studzienek na Drobnej. Ubikacje były na zewnątrz. Takie pobudowane z cegły, drzwi były, ale to było prymitywne, dziury takie, postument i tam się człowiek załatwiał. A jak w zimie! Dzieci, dziewczyny to gdzie? To do sieni, do wiaderka się robiło i wylewało na zewnątrz. Nie było innych warunków, nie było skanalizowane nic. Ciężkie życie było! Węgiel to przywozili i rozwozili dla pracowników. Jedno było udogodnienie, że ważyli ten węgiel na zimę dla mieszkańców tej cegielni. Jeszcze jedno mieszkanie było, sąsiedzi na górze. A jeszcze było całe takie skupisko mieszkań żydowskich, bo Żydów wywłaszczyli. Niedaleko, jakieś z pół przystanku, może z 500 metrów. Tam pracownicy mieszkali ze studnią na pompę. A jak się pompa zepsuła, to na szli na Północną, stok był, takie źródło i stąd ludzie brali wodę.

Data i miejsce nagrania	2018-09-19, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"